

Verzonden op
31 december 2025

Maatschap Wit-Hofman
Wolddijk 97
9738AL Groningen

Gemeente Groningen
T.a.v. Afdeling Ruimtelijk Beleid & Ontwerp
Postbus 7081
9703JF Groningen

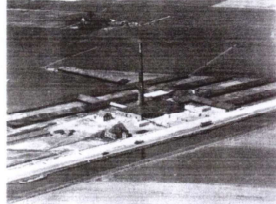
Groningen, 31 December 2025
Betreft: Zienswijze op het TAM-omgevingsplan 110kV-kabelverbinding Vierverlaten-Meerstad.

Geacht college van burgemeester en wethouders van de gemeente Groningen,

Op 19 december 2025 heeft u het TAM-omgevingsplan 110kV-kabelverbinding Vierverlaten-Meerstad ter inzage gelegd. Middels deze brief willen we onze zienswijzen op dit omgevingsplan aan u kenbaar maken.

Cultuurhistorie, aardkundige en landschappelijke waarden

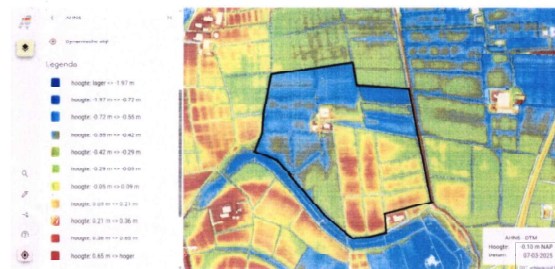
Onze boerderij bestaat uit een huiskavel van ruim 4,1 hectare aan de Wolddijk 97 te Groningen en circa 13 hectare grond nabij Zuidwolde. De 40 hectare aan de Wolddijk bestaat uit kadastrale percelen, bekend als gemeente Groningen, sectie AD, perceelnummers 77, 109 en 115. Van deze 40 hectare is ongeveer 2/3 in de vorige eeuw afgegraven (geëscheld) voor de winning van klei. Deze klei werd verwerkt door de verenigde Steen-, Pannen- en Draineerbuizenfabrieken N.V. Steenfabriek "Eureka" in de periode tussen 1917 en 1969. De steenfabriek "Eureka" stond aan het Boterdepot tussen Groningen en Zuidwolde, daar waar hedendaags de bouwmarkt "Hornbach" is gevestigd aan de Groningerweg 45/2 te Groningen (zie figuur 1).

Figuur 1. Steenfabriek "Eureka" (Steenfabriek "Eureka", 2015)

De gevolgen van het tichelen van onze grond zijn tegenwoordig nog goed zichtbaar in het landschap. De kadastrale percelen bekend als gemeente Groningen, sectie AD, perceelnummers 77 en 109 liggen duidelijk lager dan de omliggende gronden. Dit is ook goed terug te zien op de hoogtekaart van Actueel Hoogtebestand Nederland (zie figuur 2). Deze gronden zijn daarom cultuurhistorisch, aardkundig en landschappelijk waardevol, omdat dit een van de laatste zichtbare sporen is van de activiteiten van steenfabriek "Eureka" na het verdwijnen van de fabrieksgebouwen aan het Boterdepot. Dit houdt daarbij tevens verband met de geschiedenis van de Groningse

grofkeramiekindustrie, die met name vanaf 1857 zijn weerslag had op de sociaaleconomische en landschappelijke ontwikkeling van de provincie Groningen ("Kleisteenfabriekeningroningen", z.d.).

Figuur 2. Hoogtekaart van Actueel Hoogtebestand Nederland, onze gronden in zwart omlijnd (Ahn, 2024).

De hiervoor beschreven cultuurhistorische en aardkundige waarde van onze gronden is niet terug te vinden in de onderbouwing van het TAM-omgevingsplan 110kV-kabelverbinding Vierverlaten-Meerstad. De cultuurhistorische, aardkundige en landschappelijke waarde van de kadastrale percelen bekend als gemeente Groningen, sectie AD, perceelnummers 77 en 109 lijkt niet te zijn meegenomen in de planvorming. Het ontbreken hiervan zien wij als een ernstig motiveringsgebrek.

Tracé

In het Milieueffectrapport Deel A wordt aangegeven dat "het tracé voor MER fase 2 nabij de Wolddijk zo is aangepast dat het in een bocht rondom een bedrijfsfunctie is gelegd. Hiermee is het tracé ontworpen om niet meer in een bocht naar het noorden komen te liggen. Dit verzoek kwam uit de zienswijzen en dit is technisch maximaal verwerkt zonder dat andere werktechnieken nodig waren en zonder dat er wijzigingen aan de andere delen van het tracé benodigd zijn. Voor het vervolg van het tracé leidt het niet tot een andere trasering."

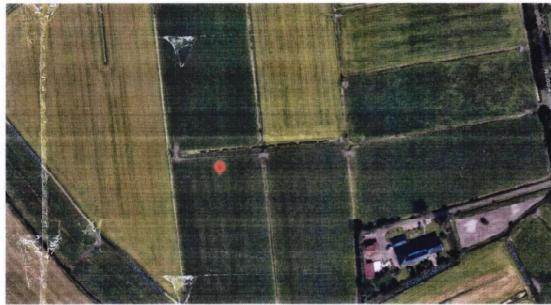
Het gewijzigde tracé lijkt om het adres Wolddijk 99 heen te zijn gelegd. Daarbij merken wij op dat op grond van het bestemmingsplan "Buitengebied" (vastgesteld door de raad van Groningen op 25 april 2012) deze locatie geen bedrijfsbestemming, maar een woonbestemming heeft. Verder naar het oosten, ter hoogte van de woning aan de Groningerweg 46, ligt het tracé van de 110kV-kabel op minder dan 100 meter van de betreffende woning. De noodzaak voor de wijziging ter hoogte van Wolddijk 99 wordt door ons daarom niet begrepen.

Het gevolg van deze wijziging is dat in- en uitredepunt 8, zoals aangemerkt in de Quicksan Omgevingswet - Boorpunten kabeltracé, op het lager gelegen kadastraal perceel bekend als gemeente Groningen, sectie AD, perceelnummer 109 is komen te liggen. Door de hiervoor beschreven geschiedenis van dit perceel is de (onder)grond hier bovengemiddeld kwetsbaar. In eerdere tekeningen die met ons gedeeld zijn, lag het zoekgebied verder naar het oosten, in de zuidwesthoek het naastgelegen hogere agrarische perceel. Hier hadden wij minder moeite mee.

Door de lagere ligging van het perceel waar in- en uitredepunt 8 nu op is gesitueerd, verwachten wij bovengemiddeld veel schade aan onze grond. Door de lage ligging ten opzichte van de plaatselijke grondwaterstand zijn deze percelen relatief nat. Omdat de lokale grondsoort voornamelijk uit zware

zeekle bestaat, is dit perceel weinig draagkrachtig. Door te roeren in de ondergrond verwachten wij hier blijvende schade aan zowel de aanwezige drainage als het agrarisch kunnen gebruiken van dit perceel.

het naastgelegen kadastrale perceel, bekend als gemeente Groningen, sectie AD, perceelnummer 115, is door zijn hogere ligging drager en draagkrachtiger. Functievoelers schade aan de drainage en de ondergrond door de benodigde werkzaamheden voor de aanleg van de stroomkabel zal op dit perceel daarom naar onze verwachting minder blijvende schade achterlaten. Wij zien in- en uittredepunt 8 daarom graag in oostelijke richting verplaatst worden, naar de zuidwesthoek van het naastgelegen kadastrale perceel. Specifiek gaat onze voorkeur daarbij uit naar een wijziging binnen de begrenzing (binnen de sloten) van het agrarisch perceel op de gps-coördinaten 53°15'17.7"N 6°33'49.4"E (zie figuur 3).

Figuur 3. Onze voorkeurslocatie (Graag). (1)

Naar ons inzien is dit een haalbare wijziging, aangezien in de "MILIEUEFFECTRAPPORT DEEL A" op pagina 27 wordt aangegeven dat "Een maximale lengte van 1.200 meter voor HDD-boringen. Deze afstand is op dit moment gangbaar en realiseerbaar". De afstand van het door ons aangegeven perceel tot de in- en uittredepunten 7 en 9 ligt ruim binnen de aangegeven 1200 meter boorlengte, die naar uw eigen aangeven haalbaar is. Daarbij zal tevens de afstand tot de naastgelegen woning op Wolddijk 99 groter zijn dan ter plaatse van Groningerweg 46. Daarom is naar ons inzien onze voorkeurslocatie voor in- en uittredepunt 8 zowel technisch als vanuit het oogpunt van milieueffecten realiseerbaar. Wij verzoeken het college daarom om deze wijziging over te nemen.

Gevolgen voor bedrijfsvoering

In- en uittredepunt 8, zoals aangemerkt in de "Quickscan Omgevingswet - Boorpunten kabeltracé", is op het lager gelegen kadastrale perceel bekend als gemeente Groningen, sectie AD, perceelnummer 109 komen te liggen. Zoals hiervoor aangegeven is deze plaatsing voor in- en uittredepunt 8 verder naar het westen gesitueerd dan ons eerder kenbaar werd gemaakt. Daarbij blijkt ook uit figuur 2 op pagina 8 van de Quickscan dat een lange werkweg nodig zal zijn vanaf de Wolddijk om dit punt te kunnen bereiken. Hier zijn wij niet blij mee.

Een integraal onderdeel van onze agrarische bedrijfsvoering is weidegang voor onze koeien. Weidegang biedt koeien de ruimte om hun natuurlijke gedrag te vertonen, zoals lopen en grazen, wat bijdraagt aan minder stress en een betere gezondheid. Door de beweging op zachte bodems hebben koeien minder last van klauw- en pootproblemen en ondersteunt vers gras een gezonde spijsvertering. Dit verhoogde dierenwelzijn zorgt ervoor dat koeien zich prettiger voelen en beter functioneren. Daarnaast heeft weidegang voordelen voor mens en milieu. Melk van koeien die buiten grazen bevat vaak een gunstiger vetzuurprofiel, en het open weidelandschap draagt bij aan biodiversiteit en een aantrekkelijk platteland. Voor boeren betekent weidegang een duurzame manier van werken die aansluit bij maatschappelijke verwachtingen. Dit vraagt echter wel om goed weidemanagement.

Om overbegrazing en het ontstaan van ziekten te voorkomen, rouleren wij de percelen waarop wij onze koeien weiden. Door de gunstige ligging van onze bedrijfslocatie ten opzichte van onze percelen kunnen wij vrijwel onze gehele huiskavel van ruim 40 hectare inzetten voor weidegang. Door de benodigde lange werkweg vanaf de Wolddijk wordt een substantieel deel van onze percelen afgesneden voor weidegang. De percelen waar de werkweg overheen komt te liggen en het perceel waar de werkzaamheden voor in- en uittredepunt 8 op zullen plaatsvinden, kunnen wij tijdens de uitvoering niet gebruiken voor weidegang. Het risico dat onze dieren op het bouwterrein komen en zich daarbij verwonden is daarvoor te groot. Dit beperkt ons daarom aanzienlijk in onze bedrijfsvoering.

Ook om deze reden zien wij in- en uittredepunt 8 graag in oostelijke richting verschoven. Daardoor hoeft bij de aanleg van de stroomkabel geen gebruik te worden gemaakt van het kadastrale perceel, bekend als gemeente Groningen, sectie AD, perceelnummers 109. Onze voorkeur gaat daarbij uit naar een wijziging binnen de begrenzing (binnen de sloten) van het agrarisch perceel op de gps-coördinaten 53°15'17.7"N 6°33'49.4"E (zie figuur 3). Hier zou anders toch de werkweg overheen moeten komen te liggen. Doordat de werkweg dan korter wordt en minder agrarische percelen nodig zijn voor de werkzaamheden, wordt de overlast voor ons beperkter. Dit heeft met name als voordeel voor ons dat wij 5 hectare landbouwgrond minder hoeven te missen voor de weidegang van onze koeien.

Mestwetgeving

In de afgelopen jaren is er in Nederland veel te doen geweest omtrent de mestwetgeving. Zo zijn er bemestingsvrije zones langs watergangen geïntroduceerd, waardoor de beschikbare oppervlakte waarop wij mest mogen uitrijden is afgenomen. Verder is de Europese derogatie komen te vervallen, waardoor ook de maximaal toegestane hoeveelheid mest die wij per hectare mogen uitrijden is gereduceerd. Deze ontwikkelingen hebben er gezamenlijk toe geleid dat wij geen grondgebonden bedrijfsvoering meer hebben. Daardoor moeten wij tegen betaling mest laten afvoeren. Tegelijkertijd is het lastig geworden om voldoende voer voor onze dieren van eigen bodem te winnen, doordat wij minder mest mogen aanwenden. Dit alles heeft voor ons tot een dubbele kostenpost geleid.

Door de lange werkweg en oppervlakte voor de uit te voeren werkzaamheden verwachten wij dat wij verder in de knel komen met onze mestplaatsingsruimte en voersituatie. Hier zien wij allerminst blij mee. Ook hierom vinden wij het wenselijk om het in- en uittredepunt naar het oosten te verplaatsen. Zoals aangegeven in de gevolgen voor bedrijfsvoering kan daarmee de oppervlakte landbouwgrond die wij tijdelijk moeten missen worden beperkt. Ook daarom zien wij graag in- en uittredepunt 8 verplaatst worden naar een locatie binnen de begrenzing (binnen de sloten) van het agrarisch perceel op de gps-coördinaten 53°15'17.7"N 6°33'49.4"E (zie figuur 3).

Conclusie en verzoek

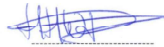
Uiteraard ondervinden wij liever helemaal geen hinder van de aan te leggen stroomlabel, op welke wijze dan ook. Op basis van hetgeen wat wij in voorgaande punten hebben toegelicht, zijn wij het niet eens met de voorbarig getrokken conclusie dat vanuit de planvorming kan worden geconcludeerd dat er sprake zou zijn van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties (ETFAL). Wij verzoeken daarom om het tracé zodanig te wijzigen dat er geen hinderroerende, verstarrende of andere werkzaamheden plaats zullen vinden op de kadastrale percelen, bekend als gemeente Groningen, sectie A1, perceelnummers 77 en 109. Onze voorkeur gaat daarbij nadrukkelijk uit naar een verplaatsing van in- en uitredepunt 8 naar een punt binnen de begrenzing (binnen de sloten) van het naastgelegen agrarisch perceel op de gps-coördinaten 53°15'17.7"N 6°33'49.4"E (zie figuur 3).

Met vriendelijke groet.

Maatschap Wit-Hofman

dr. R.A. Wit

mw. H.H. Wit-Hofman

mw. F.H. Wit

Bronvermelding

- Ahn (2024, 4 juni) Home AHN <https://www.ahn.nl/>
- Google. (z.d.). Google Maps. Google Maps. https://www.google.nl/maps/place/53%C2%B015'17.7%22N+6%C2%B033'49.4%22E/@53.254913,6.5625654,292m/data=!3m2!1e3!4b1!4m4!3m3!8m2!3d53.254913!4d6.563721?entry=ttu&g_ep=EgoyMDI1MTIwOS4wKXkMDSoKLDEwMDc5MjA2OUgBUAM%3D
- "Kleisteefabriekeningroningen". (z.d.). <https://www.steenfabriek.eres.nl/kleibaksteeningroningen.php>
- Steenfabriek "Euroka". (2015, 20 maart). Facebook. <https://nl.nl.facebook.com/254246894700386/photos/bedum-vrouger-tot-de-annexatie-in-1969-door-de-gemeente-groningen-behoorden-het-/410552739069800/>

R BRIEF AANGETEKEND NL

NL Frankering betaald €11,8
40 gr.

400362

D
PostNL
31-12-2025 11:06
NL

3SRPKS563231567

9701JB 7081

Gemeente groningen
t.a.v. afdeling ruimtelijk
beleid en ontwerp

Postbus 7081
9701 JB groningen